

Rapport

Datum: 1 februari 2006

Rapportnummer: 2006/036

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat twee ambtenaren van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland op 6 april 2003:

niet hebben opgetreden tegen de persoon die zich met behulp van een slotenmaker toegang verschafte tot de woning boven die van verzoeker gelegen;

geen aangifte van vernieling hebben willen opnemen.

Voorts klaagt verzoeker erover dat één van deze twee ambtenaren hem badinerend en denigrerend heeft bejegend.

Verder klaagt verzoeker erover dat een met naam genoemde klachtbehandelaar hem tijdens het bemiddelingsgesprek op 10 mei 2003 vooringenomen heeft benaderd. Hij klaagt er met name over dat deze ambtenaar hem tijdens dit gesprek heeft gevraagd of hij er op uit was om de politie "een oor aan te naaien".

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de politie noch de Commissie voor de Politieklachten Amsterdam-Amstelland hem, ondanks dat hij hier om had verzocht, niet in het bezit heeft gesteld van de door de betrokken ambtenaren opgemaakte mutatie van het voorval op 6 april 2003.

Beoordeling

Algemeen

Op 6 april 2003 nam verzoeker contact op met het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, omdat enkele personen het slot van de voordeur van een etagewoning in het pand waarvan hij de benedenwoning betreft, aan het forceren waren en zij geen gehoor gaven aan zijn verzoek om hiermee te stoppen.

De politieambtenaren H. en R. kwamen ter plaatse. Verzoeker gaf de betrokken ambtenaren te kennen dat hij in opdracht van de eigenaar van pand (die op dat moment in het buitenland verbleef) zaakwaarnemer was van deze etagewoning en dat de betreffende personen niet de rechtmatige huurders van de woning waren. Hij vroeg de betrokken ambtenaren te bewerkstelligen dat de hem onbekende personen zouden stoppen met het forceren van het slot.

Eén van de personen (genaamd G.) vertelde de betrokken ambtenaren dat hij de woning huurde van een mevrouw E. en dat hij, omdat hij zijn sleutel was kwijtgeraakt, een slotenmaker opdracht had gegeven om een nieuw slot in de deur te plaatsen. G. gaf de betrokken ambtenaren daarbij aan, dat in de woning onder meer zijn legitimatiebewijs was

te vinden.

Na over en weer enige vragen te hebben gesteld, gaven de betrokken ambtenaren verzoeker te kennen, dat het huns inziens hier een civielrechtelijke kwestie betrof en dat zij niet tegen G. en de slotenmaker zouden optreden. Wel zou er een rapport worden opgemaakt van de constatering.

Onder het toezicht van de betrokken ambtenaren werd het slot van de deur opgebroken. Vervolgens verifieerden de betrokken ambtenaren het legitimatiebewijs dat in de woning lag. Nadat was bevestigd dat dit inderdaad het legitimatiebewijs van G. was, zijn de betrokken ambtenaren vertrokken.

Op 7 april 2003 diende verzoeker een klacht in over het optreden van de betrokken ambtenaren. Enerzijds, omdat verzoeker het niet eens was met de beslissing van de betrokken ambtenaren om de hem onbekende personen het slot te laten openbreken en anderzijds, omdat hij van mening was dat betrokken ambtenaar H. hem ter plaatse badinerend en denigrerend had bejegend.

Op 10 mei 2003 vond er naar aanleiding van de klacht, een persoonlijk gesprek plaats tussen verzoeker en politieambtenaar V. Verzoeker was niet tevreden met dit gesprek, omdat V. zich in zijn ogen vooringenomen had opgesteld en richtte zich bij brief van 14 mei 2003 tot de Commissie voor de Politieklachten Amsterdam-Amstelland (hierna te noemen: de klachtencommissie) met zijn klacht. Verzoeker liet de klachtencommissie weten zijn klacht aan te willen vullen met een klacht over betrokken ambtenaar V.

De klachtencommissie gaf verzoeker bij brief van 27 juni 2003 te kennen, dat zij (zowel zijn klacht, als) de onderzoeksrapportage van de politie had ontvangen, maar dat zij deze op enige punten niet volledig vond en de politie een aantal aanvullende vragen had gesteld.

Bij brief van 20 augustus 2003 liet de klachtencommissie verzoeker onder meer weten dat zij op 14 augustus de aanvullende rapportage van de politie had ontvangen en dat daaruit was gebleken dat verzoeker nog niet in de gelegenheid was geweest te reageren op de verklaringen van de betrokken ambtenaren. In het kader van wederhoor zond de klachtencommissie verzoeker deze verklaringen en stelde hem alsnog in de gelegenheid hierop te reageren.

Bij brief van 4 september 2003 reageerde verzoeker op deze verklaringen, waarbij hij de klachtencommissie te kennen gaf dat hem gedurende de klachtprocedure niet het politierapport was overlegd, waardoor hij zich daarover geen oordeel kon vormen.

Op 22 oktober 2003 adviseerde de klachtencommissie de korpsbeheerder om de klacht, voor wat betreft het niet optreden van de betrokken ambtenaren, niet gegrond te verklaren en zich voor het overige te onthouden van een oordeel.

De korpsbeheerder liet verzoeker bij brief van 11 november 2003 weten het advies van de klachtencommissie over te nemen.

Verzoeker was het niet eens met het oordeel van de korpsbeheerder en richtte zich bij brief van 9 november 2004 tot de Nationale ombudsman, waarbij hij de Nationale ombudsman - in aanvulling op zijn oorspronkelijke klacht - aangaf, tevens te willen klagen over het feit dat hij gedurende het klachtonderzoek door de politie verstoken is gebleven van het ter zake opgemaakte politierapport. In het hiernavolgende wordt op de verschillende klachtonderdelen ingegaan.

I. Ten aanzien van het niet optreden

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat betrokken ambtenaren H. en R. op 6 april 2003 niet zijn opgetreden tegen de perso(o)n(en) die zich met behulp van een slotenmaker toegang verschaft(e)n tot de woning boven die van verzoeker gelegen.

Verzoeker bracht naar voren, dat zijn klacht zich richt op het kennelijke beleid van de politie om af te gaan op een bewering van een persoon die zegt huurder te zijn en vervolgens, uit het feit dat er spullen van die persoon in de woning liggen, de conclusie trekt dat er door die persoon geen inbreuk op het eigendomsrecht wordt gepleegd.

2. Verzoeker beschreef de gebeurtenis onder meer als volgt. Op 6 april 2003, rond 17:00 uur, hoorde hij een enorm kabaal in het trappenhuis. Er bleek een slotenmaker bezig met het verwijderen van het slot van de voordeur van een etagewoning in het pand waarin ook hij woont. Verzoeker vroeg de slotenmaker en de overige aanwezige personen om daar mee op te houden. Hij maakte hen daarbij duidelijk dat hij zaakwaarnemer van het pand was. Volgens verzoeker gaven de personen hem daarop te kennen dat zij de woning hadden gehuurd van de eigenaar. Verzoeker vertelde hen dat dit niet kon, omdat in de woning een mevrouw woonde. Toen stelden de aanwezige personen, aldus verzoeker, dat zij het huis van die mevrouw huurden. Verzoeker vond dat ze dat dan moesten aantonen en maakte hen bovendien duidelijk dat deze mevrouw de woning niet mocht onderverhuren, omdat dit niet was toegestaan en dat dit ook als zodanig in de huurovereenkomst stond. Vervolgens heeft verzoeker de politie gebeld.

Op die melding kwamen betrokken ambtenaren H. en R. ter plaatste. Verzoeker gaf de betrokken ambtenaren te kennen dat hij de zaakwaarnemer van het pand was en dat de mensen die op dat moment bezig waren met forceren van het slot, hem hadden verteld dat ze de woning hadden gehuurd, maar dat daarvan niets bekend was bij de huiseigenaar. Hierop hadden de betrokken ambtenaren verzoeker glimlachend te kennen gegeven dat de politie in een dergelijke situatie niets doet, omdat het een civielrechtelijke kwestie is tussen de eigenaar/verhuurder, huurder en onderhuurder, aldus verzoeker. Onder het

toezien van de betrokken ambtenaren werd vervolgens het slot opgebroken. Verzoeker is hierop naar zijn eigen woning gegaan. Toen hij later terug kwam, vertelden de betrokken ambtenaren hem dat zij hadden geconstateerd dat er spullen van één van de personen in de woning lagen. "En daarmee was de kous af", aldus verzoeker.

3. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en verwijst voor zijn oordeel naar het advies van de klachtencommissie. In dit advies geeft de klachtencommissie met betrekking tot de behoorlijkheid van het optreden onder meer te kennen, dat gebleken was dat de betrokken ambtenaren H. en R., verzoeker en de persoon die aangaf de onderhuurder van de woning te zijn (G.), vragen hebben gesteld om te kunnen vaststellen of de onderhuurder al dan niet strafbaar handelde. Naar aanleiding van dit onderzoek waren de betrokken ambtenaren tot de conclusie gekomen, dat er sprake was van een civielrechtelijke kwestie en dat er geen aanleiding bestond tot aanhouding van de onderhuurder over te gaan. Zonder nadere motivering was de klachtencommissie van oordeel, dat de betrokken ambtenaren redelijkerwijs tot deze beslissing hadden kunnen komen.

4. Betrokken ambtenaar H. gaf met betrekking tot het voorval te kennen, dat verzoeker ter plaatse had meegedeeld dat hij zaakwaarnemer was van het pand op de eerste verdieping. Volgens H. deed verzoeker in eerste instantie voorkomen alsof de woning op dat moment door onbevoegden werd betreden, maar was, na doorvragen van zijn kant, gebleken dat verzoeker wist dat er sprake was van onderverhuur. Volgens H. was verzoeker zeer ontevreden over het feit dat zij deze onderhuurder niet aanhielden. H. gaf te kennen dat zij verzoeker enkele malen hadden uitgelegd waarom ze dit niet deden. Ook gaf H. te kennen dat verzoeker was meegedeeld dat er rapport van de constateringen zou worden opgemaakt en vervolgens hem "ten civiele verwezen", aldus H.

5. In de mutatie, die betrokken ambtenaar H. naar aanleiding van de gebeurtenis op 6 april 2003 heeft opgemaakt, staat onder meer het volgende vermeld.

"Melder deelde ons mee dat de opa van zijn partner de huiseigenaar van (...) is en dat hij als zaakwaarnemer optrad. De woning van (...) was verhuurd aan een persoon (E.), maar was onderverhuurd aan betrokkene (ook volgens melder). Betrokkene zei dat hij de woning via bemiddelingsbureau (...) had gehuurd. Hij wilde de woning in met diverse goederen, maar was de sleutel kwijt. Hij had een sleutelsmid ter plaatse die de deur aan het openen was. Alleen in de kamer van de woning stond meubilair. Betrokkene had aldaar zijn legitimatiebewijs liggen. Melder wilde dat wij betrokkene zouden aanhouden ter zake vernieling, omdat hij onderverhuurder was. Betrokkene is niet door ons aangehouden."

6. Verzoeker bracht in reactie op de verklaring en de mutatie van H. naar voren ten stelligste te ontkennen dat hij zou hebben geweten dat er sprake was van onderhuur. Volgens verzoeker heeft hij de ambtenaren verteld dat de woning van de eigenaar werd gehuurd door ene E. en niet door één van de hem onbekende personen die bezig waren met het forceren van het slot van de deur. Ook zou hij de ambtenaren hebben gezegd, dat

áls er sprake was van onderhuur, dit volgens de huurovereenkomst niet was toegestaan.

Beoordeling

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit vereiste brengt onder meer met zich mee dat de politie, wanneer zij een mogelijk strafbaar feit constateert, voldoende onderzoek doet naar de feiten en omstandigheden van het haar voorliggende geval, alvorens zij zich op het standpunt stelt dat er sprake is van een civielrechtelijk conflict.

8. Aan de orde is in dit verband de vraag of de politie er op grond van de beschikbare informatie van uit mocht gaan dat hier sprake was van een civielrechtelijk geschil.

9. Tijdens het onderzoek is het volgende komen vast te staan. Nadat er een melding van verzoeker bij de politie was binnengekomen, zijn de ambtenaren H. en R. ter plaatse gegaan en constateerden aldaar dat personen bezig waren met het forceren van het slot van de voordeur van een woning. Eén van de betrokken personen gaf de betrokken ambtenaren te kennen dat hij de woning onderhuurde en zijn sleutel was kwijtgeraakt. Verzoeker, medebewoner van het pand, gaf echter aan de desbetreffende personen niet te kennen. Volgens betrokken ambtenaar H. bleek "na doorvragen" dat verzoeker wél wist dat de woning was onderverhuurd, maar dat hij het niet eens was met de onderhuur. Verzoeker ontkent dit ten stelligste.

Aldus kan worden geconcludeerd dat de lezingen uiteenlopen ten aanzien van de vraag of verzoeker al dan niet wist dat de woning werd onderverhuurd.

10. Vooropgesteld wordt, dat de kwestie of G. al dan niet (onder)huurder was van de woning, door de betrokken ambtenaren diende te worden gecontroleerd. Dit was op dat moment van belang om te kunnen vaststellen of er al dan niet sprake was van een strafbaar feit.

11. In het geval de melder (verzoeker) bevestigt dat de aangetroffen persoon weliswaar onderhuurder is, maar dat onderverhuur volgens het huurcontract niet is toegestaan en dus niet rechtmatig (zoals wordt gesteld door H.) dan mag de politie er redelijkerwijs van uitgaan dat voldoende is komen vast te staan dat er sprake is van een civielrechtelijke kwestie, waarbij haar rol beperkt dient te blijven tot een bemiddelende. In dit licht bezien kan het optreden van de betrokken ambtenaren de toets der kritiek doorstaan.

12. Wanneer er echter onduidelijkheid bestaat over de vraag of de persoon die de voordeur van de woning tracht open te breken (dan wel laat openbreken) al dan niet de onderhuurder is (zoals wordt gesteld door verzoeker), dan mag van de politie worden verwacht dat zij adequate informatie verwerft omtrent de betreffende persoon.

In dit geval hebben de betrokken ambtenaren toegestaan dat de voordeur werd opengebroken, om daarna de identiteit van G. te verifiëren met een (volgens G.) in de woning aanwezige legitimatie. Met betrekking tot deze beslissing overweegt de Nationale ombudsman het volgende. Naast haar handhavingstaak heeft de politie onder meer tot taak om hulp te verlenen aan hen die deze behoeven (zie Achtergrond, onder 1.). Het accent van politieoptreden dient in geval van conflicten tussen burgers onderling zoveel mogelijk te liggen op preventie en hulpverlening. De politie dient zich daarbij met de nodige terughoudendheid op te stellen. Voorts mag van de politie worden verlangd dat zij in deze kwesties onbevooroordeeld optreedt.

In dit geval hebben de betrokken ambtenaren de persoon die aangaf (onder)huurder te zijn (G.) de kans geboden om aan te tonen dat hij daadwerkelijk in die woning verbleef. Ze zijn ter plaatse gebleven totdat de deur werd opengebroken en hebben toen gecontroleerd of het verhaal van G. juist was, door de woning te bekijken en zijn legitimatie te verifiëren. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de betrokken ambtenaren zich hiermee met de vereiste terughoudendheid hebben opgesteld, waarbij ze oog hebben gehad voor de situatie van beide partijen.

13. Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel, dat de betrokken ambtenaren zich - ongeacht of de onderhuur al dan niet bij verzoeker bekend was - met het oog op de feiten en omstandigheden van het geval, van voldoende informatie hebben voorzien en hebben gehandeld in overeenstemming met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de weigering aangifte op te nemen

Bevindingen

1. Ook klaagt verzoeker erover dat de betrokken ambtenaren ter plaatse geen aangifte hebben willen opnemen. Volgens verzoeker heeft hij betrokken ambtenaar H. meerdere malen duidelijk gemaakt, dat hij aangifte wilde doen van vernieling, dan wel van wederrechtelijke inbreuk op andermans eigendom.

2. De korpsbeheerder onthoudt zich ten aanzien van dit klachtonderdeel van een oordeel. De korpsbeheerder gaf te kennen, dat H. heeft verklaard dat verzoeker op 6 april 2003 geen verzoek tot het doen van aangifte heeft gedaan. De korpsbeheerder kan niet beoordelen of verzoeker destijds zijn wens om aangifte te doen kenbaar heeft gemaakt, nu de verklaringen elkaar op dit punt tegenspreken en hij geen reden heeft om de ene verklaring meer aannemelijk te achten dan de andere.

3. Bij de stukken bevindt zich een e-mailbericht van betrokken ambtenaar H., waarin hij aangeeft dat er tijdens de gebeurtenis ter plaatse, geen gesprek is geweest over het doen van aangifte.

4. In reactie op zowel het standpunt van de korpsbeheerder als het e-mailbericht van H. gaf verzoeker onder meer te kennen, dat hij wel degelijk had gezegd dat hij aangifte wilde doen, maar dat H. had gesteld dat het een civiele kwestie was en dat hij geen aangifte kon doen.

Beoordeling

5. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

6. Op grond van artikel 163 van het Wetboek van Strafvordering zijn opsporingsambtenaren in beginsel verplicht om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen (zie Achtergrond, onder 2.). Deze plicht tot het opnemen van de aangifte staat los van de vraag of aan die aangifte verder vervolg zal worden gegeven. Twijfel bij de betrokken opsporingsambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan, dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. Een uitzondering op het voorgaande kan alleen worden aangenomen in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet is te kwalificeren als een strafbaar feit.

7. Met het oog op de verklaringen van verzoeker en H. (zie hiervoor onder II. 1. t/m 4.) kan worden vastgesteld dat ook ten aanzien van dit klachtonderdeel de lezingen tegenover elkaar staan. Gelet echter op het feit dat niet weersproken is dat verzoeker ter plaatse heeft aangegeven dat er zijns inziens sprake was van een (wederrechtelijke) vernieling, dan wel inbreuk op een eigendomsrecht, is de Nationale ombudsman van oordeel dat, ongeacht de wijze waarop dit verzoek door verzoeker is kenbaar gemaakt, door H. had dienen te worden begrepen dat verzoeker - indien de betrokken ambtenaren niet voornemens waren op zijn verzoek de betrokken personen aan te houden - in ieder geval aangifte wilde doen. Hierboven onder I. heeft de Nationale ombudsman geoordeeld dat de betrokken ambtenaren op basis van adequate informatie hebben geconcludeerd dat er sprake was van een civielrechtelijk conflict. Dit weerhoudt een politieambtenaar in beginsel niet van het voldoen aan de plicht om een aangifte op te nemen. Ook wanneer er vrijwel zeker sprake is van een civielrechtelijk conflict, bestaat de mogelijkheid dat er achteraf (ook) sprake is van een strafbaar feit. Er was dan ook in dit geval geen sprake van een situatie op grond waarvan "zonder de minste twijfel" kon worden geoordeeld dat er geen sprake is van een strafbaar feit. De politie heeft dan ook door geen aangifte op te nemen gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de bejegening door H.

Bevindingen

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat betrokken ambtenaar H. hem badinerend en denigrerend heeft bejegend. Verzoeker heeft onder meer aangegeven, dat H., toen hij voor de tweede maal vroeg of hij aangifte van vernieling kon doen, een meesmuilend gezicht trok en hem op een kinderachtige manier napraatte.

2. De korpsbeheerder onthoudt zich van een oordeel en verwijst naar het advies van de klachtencommissie. Hierin stelt de klachtencommissie vast dat de verklaringen elkaar op dit punt tegenspreken, waardoor zij niet tot oordelen in staat is.

3. Betrokken ambtenaar H. bracht ten aanzien van dit klachtonderdeel onder meer naar voren, dat verzoeker bij het gesprek boos en geïrriteerd was geweest. Volgens H. had hij rustig en kalm met verzoeker gesproken en had hij hem meerdere malen uitgelegd dat zij niet overgingen tot de aanhouding van G. Verzoeker was het hiermee niet eens. Volgens H. is hij zeker niet onbeschoft tegen verzoeker geweest.

4. Verzoeker gaf in reactie op deze verklaring onder meer aan, dat H. hiermee de onheuse bejegening bevestigt. "Niet goed valt te rijmen, dat wanneer ik zeg dat ik de zaak waarneem voor (...)de eigenaar van het pand, H. telkens blijft doorvragen, hoe het nu zit, met als reden dat het hem niet duidelijk was", aldus verzoeker.

Beoordeling

5. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

6. Ook ten aanzien van dit klachtonderdeel staan de lezingen tegenover elkaar. Niet is gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan de ene lezing meer aannemelijk is dan de andere. Daarbij merkt de Nationale ombudsman op dat hij het doorvragen van H. op zichzelf gezien begrijpelijk acht, nu van hem mocht worden verwacht dat hij zich op een adequate wijze zou vergewissen van de aard van het hem voorliggende geschil.

De Nationale ombudsman onthoudt zich op dit punt van een oordeel.

IV. Ten aanzien van de bejegening door V.

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat betrokken ambtenaar V. hem tijdens het bemiddelingsgesprek op 10 mei 2003 vooringenomen heeft benaderd. Hij klaagt er met name over dat V. hem tijdens dit gesprek heeft gevraagd of hij er op uit was om de politie "een oor aan te naaien". Volgens verzoeker stond V. niet objectief tegenover hetgeen zich had voorgedaan en was van bemiddeling geen sprake geweest. Verzoeker heeft het volgende relaas van de gebeurtenissen gegeven.

"Kort na het begin van het gesprek vroeg V. of ik een klacht had ingediend, omdat ik teleurgesteld zou zijn geweest over het politieoptreden. Even later vroeg hij mij of ik erop uit was om de Amsterdamse politie een 'oor aan te naaien', dit naar aanleiding van mijn stelling dat de politie onzorgvuldig had gehandeld. De vraag van V. betekende voor mij het einde van het gesprek, omdat hij zich hiermee diskwalificeerde als bemiddelaar en kennelijk vooringenomen was. Ik was eerst met stomheid geslagen en toen heb ik een einde aan het gesprek gemaakt en ben ik boos weggegaan."

2. De korpsbeheerder onthoudt zich van een oordeel en verwijst naar het advies van de klachtencommissie. Ook ten aanzien van dit klachtonderdeel stelt de klachtencommissie vast, dat de verklaringen elkaar op dit punt tegenspreken, waardoor zij niet tot oordelen in staat is.

3. Betrokken ambtenaar V. bracht naar voren dat hij nadrukkelijk wenst te verklaren dat het gesprek een geheel andere inhoud heeft gehad dan verzoeker heeft gesuggereerd en dat hij ten stelligste ontkent dat hij zich op de door verzoeker naar voren gebrachte manier zou hebben geuit. In de rapportage die V. op 10 mei 2003, naar aanleiding van het gesprek met verzoeker, heeft opgemaakt, staat onder meer het volgende vermeld.

"In het gesprek (...) ben ik er van uit gegaan dat ik klager zou kunnen overtuigen van de moeilijkheid van deze casus en de (on)mogelijkheden die er voor de politie zijn, gezien het feit dat klager verwacht, dat zowel op grond van het Wetboek van Strafrecht als op civielrechtelijke gronden, wordt opgetreden. Gelukkig zei klager mij over een ruime juridische kennis te beschikken. Ondanks dat kwamen wij in het gesprek niet nader tot elkaar. Ik heb klager proberen te overtuigen, dat de wederrechtelijkheid bij de vernieling ontbrak, daar G. als (onder)huurder wel zeker rechten heeft in deze en de politie derhalve niet aan zijn verzoek om aanhouding ter zake vernieling kon voldoen. Vervolgens ontstaat de discussie of G. wel huurder is en stelt klager dat de politie dit had moeten controleren, bijvoorbeeld aan de hand van een schriftelijke huurovereenkomst. Ik heb geprobeerd klager ervan te overtuigen, dat het nemen van beslissingen in civielrechtelijke zaken niet 'des politie' is, maar overgelaten moet worden aan de rechterlijke macht. H. heeft dat kennelijk ook zo opgevat (...). Met deze visie was klager het geheel niet eens. Klager bleef bij zijn standpunt, waardoor de discussie ontaardde in een herhaling van zetten. Na bijna een uur gepraat te hebben brak klager opeens het gesprek af en spoedde zich teleurgesteld en zeer boos het bureau uit."

4. In reactie op dit standpunt van betrokken ambtenaar V. gaf verzoeker onder meer het volgende te kennen.

"In mijn klacht over het optreden van V. wilde ik mij beperken tot de gedragingen van hem en wil ik zeker niet de suggestie wekken dat er geen inhoudelijk gesprek is geweest. (...) Wat ik duidelijk wilde maken is dat het geen open gesprek was en dat V. vooringenomen was (...). Dit blijkt ook wel uit zijn eigen rapportage, waarin hij stelt dat hij het gesprek in ging om mij te overtuigen van het gelijk van de politie en de waarneming bij hem dat ik teleurgesteld en zeer boos het bureau verliet. (...) Dat ik het gesprek boos heb beëindigd heeft te maken met het feit dat V. letterlijk zei: "Bent u erop uit om de Amsterdamse politie een oor aan te naaien?". (...) Dat V. kennelijk ontkent dit laatste te hebben gezegd, is vals en bezijden de waarheid."

Beoordeling

5. Ook deze gedraging wordt getoetst aan de hand van het vereiste van correcte bejegening.

6. Ook hier staan de lezingen tegenover elkaar en is niet gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan de ene lezing meer aannemelijk is dan de andere. Daarbij merkt de Nationale ombudsman op dat een verschil van inzicht tussen de politie en een burger over het optreden van de politie op zichzelf bezien niet leidt tot de conclusie dat sprake is van vooringenomenheid aan de zijde van de betrokken ambtenaar.

De Nationale ombudsman onthoudt zich op dit punt van een oordeel.

V. Ten aanzien van het niet verstrekken van de mutatie

Bevindingen

1. Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder noch de klachtencommissie hem, ondanks dat hij hier om had verzocht, in het bezit heeft gesteld van de door de politie opgemaakte mutatie van het voorval op 6 april 2003 (zie hiervoor, onder I.5.).

2. Verzoeker gaf in zijn brief van 4 september 2003, gericht aan de klachtencommissie, onder meer het volgende aan.

"In de procedure is het politierapport niet aan mij overgelegd. Dit betekent dat ik mij daarover geen oordeel kan vormen en evenmin kan beoordelen of en in hoeverre dit mijn klachtrecht ondermijnt, dan wel deze in mijn onderbouwing van mijn klacht een rol zou kunnen vervullen c.q. schaden."

3. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en gaf hiertoe onder meer aan, dat hij de verklaringen van betrokken ambtenaren V. en H. - dat verzoeker niet om de mutatie heeft verzocht - volgt. (V. en H. gaven tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman te kennen dat verzoeker hen niet persoonlijk om een mutatie van het dagrapport had gevraagd). De korpsbeheerder gaf te kennen dat hij dit aannemelijk acht, nu uit de stukken niet naar voren komt dat verzoeker hier expliciet om heeft gevraagd. De korpsbeheerder merkte verder op, dat men zich met een verzoek om kennisgeving van persoonsgegevens die zijn opgenomen in mutaties, dient te wenden tot de beheerder van het register waarin deze mutaties zijn opgenomen. Hieruit vloeit voort, aldus de korpsbeheerder, dat de politie niet bevoegd is om burgers in het bezit te stellen van mutaties.

4. De klachtencommissie liet in reactie op dit klachtonderdeel weten, dat zij niet bevoegd is om mutaties te verstrekken. Volgens de klachtencommissie had verzoeker zich ingevolge artikel 20 van de Wet politieregisters (Wpolr) moeten wenden tot de beheerder van het register waarin deze mutaties zijn opgenomen (zie Achtergrond, onder 3.). Ook gaf de klachtencommissie te kennen, dat verzoeker nimmer om de betreffende mutaties had verzocht. "Verzoeker heeft de commissie in zijn schrijven van 4 september 2003 enkel meegedeeld dat het politierapport niet aan hem is overgelegd", aldus de voorzitter van de klachtencommissie.

5. In reactie op bovenstaande standpunten bracht verzoeker naar voren dat hij, ten tijde van het klachtonderzoek bij de politie, ook nog telefonisch, bij de secretaris van de klachtencommissie, om het politierapport had verzocht, maar dat hem was gezegd dat het rapport hem niet zou worden verstrekt, omdat dit "volgens de wet" niet mogelijk was. Verzoeker vindt echter dat het voor de hand ligt dat een klager over al het materiaal beschikt dat wordt betrokken bij het oordeel. Verzoeker benadrukte dat in het rapport verschillende onjuistheden stonden, waaronder het feit dat hij zou hebben geweten dat de woning was onderverhuurd (zie hiervoor, onder 1.5.).

6. De secretaris van de klachtencommissie, X, liet de Nationale ombudsman in reactie op hetgeen verzoeker naar voren had gebracht, onder meer weten dat zij zich niet kon herinneren dat een dergelijk telefoongesprek met verzoeker had plaatsgevonden. Zij benadrukte dat het gebruikelijk is dat gesprekken met klagers in een telefoonnotitie worden vastgelegd, maar dat een dergelijke notitie in dit geval ontbrak. Ook gaf zij te kennen, dat vragen van klagers worden afgedaan door juridische medewerkers en dat klagers alleen bij hoge uitzondering worden verbonden met één van de juristen, zoals zij. Gelet op onder meer deze punten achtte X het hoogst onwaarschijnlijk dat zij verzoeker telefonisch had meegedeeld dat de commissie niet zou overgaan tot het verstrekken van het door hem gewenste politierapport. "Overigens merk ik op, dat ik bij een dergelijk verzoek personen áltijd doorverwijs naar de afdeling Algemeen juridische en bestuurlijke ondersteuning van de politie, die deze verzoeken namens de korpsbeheerder afdoet", aldus X.

7. Verzoeker gaf in reactie op het standpunt van H. aan, het vervelend te vinden dat X zich zijn vraag en haar antwoord niet meer kon herinneren, maar dat het hem uiteindelijk ging "om de vraag of een klager de beschikking, althans de inzage, moet hebben in het rapport, omdat dit essentieel is voor de klacht en een zekere waarborg is voor een eerlijke behandeling van de klacht. Dit temeer omdat de klachtencommissie wel kennis kan nemen van het politierapport en het onderdeel vormt van haar oordeel".

Beoordeling

8. Vooropgesteld wordt dat de Nationale ombudsman van oordeel is dat verzoeker met het in zijn klachtbrief van 4 september 2003 geleverde commentaar (zie hiervoor, onder V.2.) niet expliciet, maar wel op afdoende wijze heeft kenbaar gemaakt dat hij kennis wilde nemen van de inhoud van de door de politie van het voorval opgemaakte rapportage.

9. Vast is komen te staan dat de korpsbeheerder, noch de klachtencommissie verzoeker deze mogelijkheid hebben geboden.

10. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit houdt onder meer in dat een burger een behoorlijke klachtbehandeling niet mag worden ontzegd.

11. De Nationale ombudsman is van oordeel dat een behoorlijke klachtbehandeling met zich meebrengt dat een klager in beginsel op zijn verzoek kennis moet kunnen nemen van de bescheiden die deel uitmaken van het klachtdossier dat wordt betrokken bij het oordeel. In beginsel, omdat - analoog aan wat met betrekking tot de inzage van stukken in de bezwaarschriftenprocedure is geregeld (zie Achtergrond onder 4.) - op dit uitgangspunt uitzonderingen kunnen worden gemaakt, zoals wanneer om gewichtige redenen geheimhouding is geboden, of wanneer (zoals de Nationale ombudsman in eerdere rapporten heeft overwogen) de zienswijze ten aanzien van de feitelijke toedracht van de gedraging waarover wordt geklaagd, gegeven door de persoon op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, geheel aansluit bij hetgeen de klager in zijn klacht over de feitelijke gang van zaken heeft gesteld. In zo'n geval kan ervan worden afgezien om die reactie aan de klager voor te leggen, alvorens op de klacht te beslissen.

12. In deze zaak is komen vast te staan dat de door betrokken ambtenaar H. van het voorval opgemaakte mutatie, deel uitmaakt van het klachtdossier. Verzoeker heeft dit tijdens het klachtonderzoek van de politie kunnen opmaken uit een bij de politie afgelegde verklaring van H., die verzoeker in het kader van wederhoor door de klachtencommissie was toegestuurd. Hierin geeft H. onder meer te kennen: "Van het voorval ter plaatse is een mutatierapport opgemaakt, hetgeen ik hierbij voeg". Naar aanleiding van dit wederhoor heeft verzoeker de klachtencommissie (bij brief van 4 september 2003) kenbaar gemaakt dat hij er belang aan hechtte de inhoud van dit rapport te kennen.

Verder is in deze zaak komen vast te staan dat er, gelet op de inhoud van de betreffende mutatie, geen gewichtige redenen aanwezig waren die noopten tot geheimhouding. Tenslotte is in deze zaak komen vast te staan dat de door H. in de mutatie weergegeven zienswijze ten aanzien van de feitelijke toedracht, niet aansluit bij hetgeen verzoeker in zijn klacht over de feitelijke gang van zaken heeft gesteld.

13. Gelet op het bovenstaande waren er in dit geval geen redenen aanwezig om een uitzondering te maken op het hierboven geformuleerde uitgangspunt dat een klager op zijn verzoek kennis moet kunnen nemen van de bescheiden die deel uitmaken van het klachtdossier dat wordt betrokken bij het oordeel. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat - met het oog op het beginsel van fair play - verzoeker in staat had dienen te worden gesteld kennis te nemen van de inhoud van de mutatie. Alleen dan was voldoende recht gedaan aan alle vereisten die onderdeel uitmaken van een behoorlijke klachtbehandeling, waaronder het vereiste van hoor en wederhoor, op grond waarvan partijen over en weer kennis moeten te kunnen nemen van de wederzijdse standpunten.

14. Hiervoor onder V. 1 t/m 7. is aangegeven dat zowel de korpsbeheerder als de klachtencommissie zich op het standpunt stelt, dat verzoeker zich op grond van artikel 20 Wpolr, met zijn verzoek om kennis te nemen van de mutatie, had dienen te wenden tot de beheerder van het register waarin deze mutaties zijn opgenomen. Volgens de korpsbeheerder vloeit uit dit artikel voort dat de politie niet bevoegd is om burgers in het bezit te stellen van mutaties.

15. Met betrekking tot dit standpunt overweegt de Nationale ombudsman het volgende. Ingevolge artikel 15 van de Wpolr kunnen gegevens uit een politieregister aan de korpsbeheerder worden verstrekt. Deze verstrekking is onder meer mogelijk voor zover de korpsbeheerder deze behoeft "in verband met zijn gezag of zeggenschap over de politie" (zie Achtergrond, onder 3.). Onder zeggenschap kan worden begrepen; de behandeling van klachten met betrekking tot politieoptreden (zie Achtergrond, onder 5.).

16. Artikel 30 van de Wpolr verplicht de korpsbeheerder tot geheimhouding van deze gegevens, tenzij "de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt, tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt" (zie Achtergrond, onder 3.). Is er sprake van een dergelijke noodzaak, dan dient de korpsbeheerder de gegevens uit de politieregisters ter kennis van belanghebbenden te brengen. Belanghebbenden behoeven dan niet meer de weg van artikel 20 Wpolr te bewandelen om van die gegevens kennis te kunnen nemen.

17. De vraag rijst aldus of in dit geval de uitvoering van de taak met het oog waarop de mutatie was verstrekt, tot het ter kennis brengen daarvan aan verzoeker noodzaakte. Vooropgesteld wordt dat de korpsbeheerder de gegevens in deze zaak met het oog op de beoordeling van de klacht aan de klachtencommissie heeft verstrekt. De korpsbeheerder achtte de gegevens (waaronder de mutatie in kwestie) kennelijk noodzakelijk voor de

beoordeling van de klacht van verzoeker. "De uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt" als bedoeld in artikel 30 Wpolr, betrof hier dan ook de klachtbehandeling.

18. Om te kunnen beoordelen of het in dit geval met het oog op de klachtbehandeling noodzakelijk was om deze mutatie ook aan verzoeker te verstrekken is het volgende van belang. Hiervóór heeft de Nationale ombudsman geoordeeld dat een behoorlijke klachtbehandeling in dit geval met zich meebracht, dat verzoeker in staat had dienen te worden gesteld kennis te nemen van de inhoud van de mutatie. De klachtbehandeling, noodzaakte tot het ter kennis brengen van de mutatie aan verzoeker. De Nationale ombudsman is van oordeel dat van verzoeker niet kon worden gevergd dat hij zich ex artikel 20 Wpolr tot de korpsbeheerder diende te wenden met een verzoek tot inzage.

19. De Nationale ombudsman is daarbij van oordeel dat niet alleen van de klachtencommissie, maar ook van de korpsbeheerder mocht worden verwacht dat zij verzoeker van de mutatie in kennis hadden gesteld. De geheimhoudingsplicht van artikel 30 Wpolr stond daaraan niet in de weg, zoals hiervoor is aangegeven. Hiertoe overweegt de Nationale ombudsman het volgende. Op basis van het advies van de klachtencommissie met alle bijbehorende stukken, waaronder ook verzoekers brief van 4 september 2003, heeft de korpsbeheerder de klacht van verzoeker niet gegrond geacht. De korpsbeheerder heeft aldus kennis kunnen nemen van de wens van verzoeker op de hoogte te worden gesteld van de inhoud van de mutatie. Omdat de korpsbeheerder uit het klachtdossier niet kon opmaken dat de klachtencommissie aan dit verzoek had voldaan, had van de korpsbeheerder mogen worden verwacht dat hij zelf de mutatie ter kennis van verzoeker had gebracht, dan wel de klachtencommissie had verzocht dit alsnog te doen.

20. Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat zowel van de korpsbeheerder als van de klachtencommissie, had mogen worden verwacht dat zij, gelet op de feiten en omstandigheden van het geval, verzoeker in kennis hadden gesteld van de inhoud van de mutatie. Door dit niet te doen hebben zij gehandeld in strijd met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland is

niet gegrond ten aanzien van:

het niet optreden;

gegrond ten aanzien van:

de weigering aangifte op te nemen, wegens schending van het beginsel van fair play.

Ten aanzien van de bejegening door H. en V. onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland is

gegrond ten aanzien van:

het niet verstrekken van de van het voorval opgemaakte mutatie, wegens schending van het beginsel van fair play.

De klacht over de onderzochte gedraging van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland is

gegrond ten aanzien van:

het niet verstrekken van de van het voorval opgemaakte mutatie, wegens schending van het beginsel van fair play.

Onderzoek

Op 11 november 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (de burgemeester van Amsterdam), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politietoedoen werd ook de hoofdofficier van justitie te Amsterdam over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Noch de korpsbeheerder noch de klachtencommissie gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 9 november 2004, met bijlagen, waaronder een rapportage, opgemaakt door betrokken ambtenaar V. op 10 mei 2003, een brief van de politie aan verzoeker van 14 mei 2003, een brief van verzoeker aan de klachtencommissie van 14 mei 2003, een brief van de klachtencommissie aan verzoeker van 27 juni 2003, een verklaring van betrokken ambtenaar H. van 29 juli 2003, een verklaring van betrokken ambtenaar V. van 31 juli 2003, een brief van de klachtencommissie aan verzoeker van 20 augustus 2003, een brief van verzoeker aan de klachtencommissie van 4 september 2003, het advies van de klachtencommissie van 22 oktober 2003 en een brief van de korpsbeheerder aan verzoeker van 11 november 2003.

Klachtdossier van de politie, met bijlagen, zoals onder meer een mutatie van het incident op 6 april 2003 opgemaakt door betrokken ambtenaar H., de klachtbrief van verzoeker aan de politie van 7 april 2003 en een brief van de klachtencommissie aan de politie van 27 juni 2003.

Standpunt klachtencommissie bij brief van 26 januari 2005.

Standpunt korpsbeheerder bij brief van 25 februari 2005, met bijlagen, waaronder een e-mailbericht van betrokken ambtenaar H. aan de secretaris van de klachtencommissie X van 21 januari 2005, een e-mailbericht van betrokken ambtenaar V. aan de politie van 29 januari 2005 en een e-mailbericht van betrokken ambtenaar H. aan de politie van 8 februari 2005.

Reactie van verzoeker bij brief van 8 april 2005.

Reactie van de klachtencommissie bij brief van 13 mei 2005.

Nadere reactie van verzoeker bij brief van 3 juli 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Politiewet 1993

Artikel 2

"De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven."

2. Wetboek van Strafvordering

Artikel 163, eerste lid

"De aangifte van eenig strafbaar feit geschiedt mondeling dan wel schriftelijk bij den bevoegde ambtenaar, hetzij door den aangever in persoon, hetzij door een ander, daartoe door hem van eene bijzondere schriftelijke volmacht voorzien."

3. Wet politieregisters

Artikel 1, eerste lid

"In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

(...)

f. beheerder met betrekking tot een register:

1°. bij een regionaal politiekorps: de ingevolge de Politiewet als korpsbeheerder aangewezen burgemeester"

Artikel 15 (voor zover van toepassing)

"Uit een politieregister worden op hun verzoek gegevens verstrekt aan:

a. leden van het openbaar ministerie, voor zover zij deze behoeven

1. in verband met hun gezag en zeggenschap over de politie, dan wel over andere personen of instanties die met de opsporing van strafbare feiten zijn belast, of

2. voor de uitvoering van andere bij of krachtens wet opgedragen taken;

b. de burgemeesters, voor zover zij deze behoeven

1. in verband met hun gezag en zeggenschap over de politie, of

2. in het kader van de handhaving van de openbare orde."

Artikel 20, eerste lid

"De beheerder deelt een ieder op diens verzoek binnen vier weken mede of en zo ja welke deze persoon betreffende persoonsgegevens in een register zijn opgenomen. Hij verstrekt daarbij tevens desgevraagd inlichtingen over de herkomst van de gegevens en over degenen aan wie deze zijn verstrekt. Hij doet daarbij geen mededelingen in schriftelijke vorm."

Artikel 30, eerste lid

"Een ieder die krachtens deze wet de beschikking krijgt over gegevens met betrekking tot een derde, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover een bij of krachtens deze wet gegeven voorschrift mededelingen toelaat, dan wel de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt."

4. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 7:4

"1. Tot tien dagen voor het horen kunnen belanghebbenden nadere stukken indienen.

2. Het bestuursorgaan legt het bezwaarschrift en alle verder op de zaak betrekking hebbende stukken voorafgaand aan het horen gedurende ten minste een week voor belanghebbenden ter inzage.

3. Bij de oproeping voor het horen worden belanghebbenden gewezen op het eerste lid en wordt vermeld waar en wanneer de stukken ter inzage zullen liggen.

4. Belanghebbenden kunnen van deze stukken tegen vergoeding van ten hoogste de kosten afschriften verkrijgen.

5. Voor zover de belanghebbenden daarmee instemmen, kan toepassing van het tweede lid achterwege worden gelaten.

6. Het bestuursorgaan kan, al dan niet op verzoek van een belanghebbende, toepassing van het tweede lid voorts achterwege laten, voor zover geheimhouding om gewichtige redenen is geboden. Van de toepassing van deze bepaling wordt mededeling gedaan.

7. Gewichtige redenen zijn in ieder geval niet aanwezig, voor zover ingevolge de Wet openbaarheid van bestuur de verplichting bestaat een verzoek om informatie, vervat in deze stukken, in te willigen.

8. Indien een gewichtige reden is gelegen in de vrees voor schade aan de lichamelijke of geestelijke gezondheid van een belanghebbende, kan inzage van de desbetreffende stukken worden voorbehouden aan een gemachtigde die hetzij advocaat

hetzij arts is."

Artikel 9:2

"Het bestuursorgaan draagt zorg voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over zijn gedragingen en over gedragingen van bestuursorganen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zijn."

Artikel 9:10

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

3. Van het horen wordt een verslag gemaakt."

5. In het rapport "Politiegegevens beschermd" (Registratiekamer, juni 2000), waarin een toelichting wordt gegeven op het gesloten verstrekkingssysteem van de Wet Politieregisters, staat in § 6.3.1. onder meer het volgende vermeld

"Onder zeggenschap kan bijvoorbeeld de behandeling van klachten met betrekking tot politieoptreden begrepen worden. Bij de behandeling van klachten kan het immers nodig zijn daarvoor gegevens uit politieregisters te gebruiken, bijvoorbeeld uit dag- en nachtrapporten."

Dit rapport is te vinden op de website van het College Bescherming Persoonsgegevens (www.cbprecht.nl).